Miercuri 20. oktombrie 2021

P9_TA(2021)0430

Situația artiștilor și redresarea culturală în UE

Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2021 referitoare la situația artiștilor și la redresarea culturală în UE (2020/2261(INI))

(2022/C 184/06)

Parlamentul European,

— având în vedere preambulul și articolele 2, 3 și 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE),

— având în vedere articolele 6 și 167 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

— având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, în special articolul 19,

— având în vedere Recomandarea UNESCO privind statutul artistului,

— având în vedere Convenția UNESCO privind protecția și promovarea diversității expresiilor culturale,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 22 mai 2018, intitulată „Construirea unei Europe mai puternice: rolul politicilor în domeniul tineretului, educației și culturii” (COM(2018)0268),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 22 mai 2018 intitulată „O nouă agendă europeană pentru cultură” (COM(2018)0267),

— având în vedere concluziile Consiliului din 15 noiembrie 2018 privind Planul de acțiune în domeniul culturii 2019-2022 ([1]),

— având în vedere rezoluția sa din 13 decembrie 2016 referitoare la o politică coerentă a UE pentru industriile culturale și creative ([2]),

— având în vedere rezoluția sa din 7 iunie 2007 privind statutul social al artiștilor ([3]),

— având în vedere rezoluția sa din 17 septembrie 2020 privind viitorul demografic al Europei ([4]),

— având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE ([5]),

— având în vedere Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) ([6]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a programului „Europa creativă” (2021-2027) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1295/2013 ([7]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a programului Copernicus și de abrogare a Regulamentului (UE) 2015/1017 ([8]),

([1]) JO C 460, 21.12.2018, p. 12.
([2]) JO C 238, 6.7.2018, p. 28.
([3]) JO C 125 E, 22.5.2008, p. 223.
([4]) JO C 385, 22.9.2021, p. 152.
([5]) JO L 130, 17.5.2019, p. 92.
([6]) JO L 95, 15.4.2010, p. 1.
([7]) JO L 189, 28.5.2021, p. 34.
([8]) JO L 107, 26.3.2021, p. 30.

— având în vedere concluziile Președinției germane a Consiliului din 20 noiembrie 2020 privind egalitatea de gen în domeniul culturii,

— având în vedere Concluziile Consiliului din 18 mai 2021 privind redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative,

— având în vedere Pilonul european al drepturilor sociale,

— având în vedere raportul din 22 martie 2018 al grupului de lucru privind metoda deschisă de coordonare (MDC), format din experți ai statelor membre, privind rolul politicilor publice în dezvoltarea potențialului antreprenorial și de inovare al sectoarelor culturale și creative,

— având în vedere studiul intitulat „Situația artiștilor și a lucrătorilor din sectorul cultural și redresarea culturală post-COVID-19 în Uniunea Europeană – analiză contextuală", publicat de Direcția Generală Politici Interne la 1 februarie 2021 ([9]),

— având în vedere informarea intitulată „Situația artiștilor și a lucrătorilor culturali și redresarea culturală post-COVID-19 în Uniunea Europeană: recomandări de politică", publicat de Direcția Generală Politici Interne la 4 mai 2021 ([10]),

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație (A9-0283/2021),

A. întrucât, în Rezoluția din 7 iunie 2007 privind statutul social al artiștilor, Parlamentul a solicitat deja în mod explicit statelor membre crearea sau aplicarea unui cadru legal și instituțional pentru susținerea creației artistice prin adoptarea sau aplicarea unui număr de măsuri coerente și globale care să includă contractele, securitatea socială, asigurările de sănătate, impozitarea directă și indirectă și respectarea normelor europene,

B. întrucât, în rezoluția sa din 17 septembrie 2020 referitoare la redresarea culturală a Europei, Parlamentul a subliniat din nou necesitatea de a îmbunătăți condițiile de muncă ale lucrătorilor din sectoarele culturale și creative și a solicitat insistent Comisiei să stabilească un cadru european pentru condițiile de muncă în sectoarele și industriile culturale și creative (SICC);

C. întrucât cultura are o valoare intrinsecă, în calitatea sa de expresie a umanității, a democrației și a implicării civice, care poate fi esențială pentru promovarea dezvoltării durabile;

D. întrucât cultura și libertatea artelor contribuie în mod semnificativ la dinamismul societății și permit tuturor segmentelor societății să-și exprime identitatea, contribuind la coeziunea socială și la dialogul intercultural, care pot deschide calea către o Uniune Europeană din ce în ce mai apropiată de cetățenii săi și care au un rol esențial în promovarea tranziției digitale și a celei verzi;

E. întrucât cultura, artele, patrimoniul cultural și diversitatea culturală sunt deosebit de valoroase pentru societatea europeană din punct de vedere cultural, educativ, democratic, ecologic, social și economic, precum și din punctul de vedere al drepturilor omului, și ar trebui să fie promovate și sprijinite; întrucât SICC ale Europei contribuie în mod semnificativ la identitatea europeană comună și la valorile noastre, la sănătatea noastră mintală și la bunăstarea economică și, pe termen lung, la crearea unui spațiu public european;

F. întrucât SICC europene sunt responsabile pentru 4-7 % din PIB-ul UE și pentru 8,7 milioane de locuri de muncă în Uniune;

([9]) Studiu – „Situația artiștilor și a lucrătorilor culturali și redresarea culturală post-COVID-19 în Uniunea Europeană", Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic B – Politici structurale și de coeziune, 1 februarie 2021.

([10]) Informare – „Situația artiștilor și a lucrătorilor culturali și redresarea culturală post-COVID-19 în Uniunea Europeană", Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic B – Politici structurale și de coeziune, 4 mai 2021.

G. întrucât, până în prezent, Uniunea nu dispune decât de competențe limitate în domeniul culturii; întrucât Parlamentul a trebuit să depună eforturi enorme pentru a obține o majorare semnificativă a bugetului alocat programului „Europa creativă"; întrucât „Europa creativă" este singurul program al Uniunii dedicat culturii; întrucât finanțarea acestui program nu corespunde încă nevoilor artiștilor europeni și ale tuturor SICC, în ansamblu;

H. întrucât SICC cuprind în principal microîntreprinderi, organizații și întreprinderi mici și mijlocii cu acces limitat la piețele financiare, precum și lucrători independenți, artiști, lucrători din sectorul cultural, liber-profesioniști și antreprenori care adesea lucrează cu fracțiune de normă și obțin venituri neregulate și mixte, din diferite surse;

I. întrucât ratele activităților independente sunt mai ridicate (33 %) în cadrul SICC decât în cazul locurilor de muncă din economie în ansamblu (14 %) și întrucât lucrătorii din sectoarele culturale și artistice lucreze mai frecvent cu fracțiune de normă, ceea ce creează probleme în accesul la măsuri de sprijin și la plase de siguranță și reduce reziliența generală a lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă în SICC;

J. întrucât, în unele state membre, anumiți profesioniști din sectorul cultural și creativ nu beneficiază de niciun statut juridic;

K. întrucât măsurile de izolare luate ca răspuns la pandemia COVID-19 au subminat grav fragilul ecosistem cultural și creativ, punând astfel în pericol creația și expresia culturală și artistică și slăbind contribuția a artelor și culturii la calitatea vieții noastre, la diversitatea culturală, la democrație și nu numai; întrucât SICC au înregistrat pierderi ale cifrei de afaceri de peste 30 % în 2020 – o pierdere cumulată de 199 de miliarde EUR – sectorul muzical și cel al artelor spectacolului înregistrând pierderi de 75 % și, respectiv, 90 % ([11]);

L. întrucât cultura este un ecosistem care nu numai că generează o valoare economică ridicată (reprezentând 4,4 % din PIB-ul UE în ceea ce privește cifra de afaceri totală și angajează aproximativ 7,6 milioane de persoane), dar are și un impact social substanțial, contribuind la existența unor societăți democratice, sustenabile, libere, echitabile și incluzive și reflectând și consolidând diversitatea, valorile, istoria și libertățile noastre europene;

M. întrucât s-a dovedit fără echivoc că conținutul cultural difuzat în timpul perioadelor de limitare a mișcării persoanelor din cauza COVID-19 a îmbunătățit foarte mult starea psihologică a cetățenilor europeni și a împiedicat agravarea problemelor de sănătate mintală cauzate de izolarea prelungită;

N. întrucât cultura și artiștii tradiționali trebuie sprijiniți, pentru a proteja patrimoniul cultural;

O. întrucât dezvoltarea unui cadru european multidimensional pentru condițiile de muncă în SICC va necesita coordonarea cu politicile UE privind ocuparea forței de muncă, concurența, piața internă, politica socială, drepturile fundamentale, egalitatea, drepturile de autor și finanțarea pentru cultură, precum și monitorizarea permanentă a progreselor statelor membre în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de muncă în SICC și schimbul de bune practici, respectând totodată domeniile de competență ale Uniunii Europene și pe cele ale statelor sale membre;

P. întrucât, de când Parlamentul a solicitat îmbunătățirea situației artiștilor, în rezoluțiile sale din iunie 2007, noiembrie 2016 și septembrie 2020, nu s-au realizat progrese semnificative și majoritatea cererilor din aceste rezoluții rămân de actualitate, mai ales ținând seama și de diferențele majore dintre sistemele de sprijin pentru artiști și profesioniștii din sectorul cultural din diferite state membre și de faptul că situația artiștilor s-a deteriorat, solicitările Parlamentului devenind astfel urgente;

Q. întrucât criza provocată de pandemia de COVID-19 a adus la lumină vulnerabilitățile preexistente ale SICC, caracterizate prin intermitență, eterogenitate și instabilitate, mijloacele de trai fragile ale artiștilor și ale lucrătorilor din sectorul cultural, precum și bugetele strânse ale multor instituții culturale și insuficiența finanțării publice și a plasat artiștii, profesioniștii din sectoarele culturale și creative și lucrătorii în situații și mai precare, deoarece pierderea de

([11]) Ernst & Young, *Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis* (Economia culturală și creativă înainte și după criza provocată de pandemia de COVID-19), ianuarie 2021.

venituri pentru liber-profesioniști și lucrătorii cu contracte atipice, care reprezintă majoritatea în SICC, a fost adesea agravată de insuficiența sau chiar absența regimurilor naționale de securitate socială și a măsurilor de sprijin;

R. întrucât impactul continuu al pandemiei împiedică majoritatea artiștilor și lucrătorilor din sectoarele culturale și creative să-și desfășoare activitățile și să își păstreze locurile de muncă, provocând totodată incertitudine cu privire la perspectivele viitoare, ceea ce îi determină deja să părăsească aceste sectoare, fapt care va avea un efect de lungă durată asupra componenței și diversității SICC europene în ansamblu și va descuraja tinerii, precum și persoanele din grupurile marginalizate, să lucreze în aceste sectoare și va scădea creativitatea societății europene și a economiei UE în ansamblu;

S. întrucât multe state membre au adoptat măsuri de urgență substanțiale pentru a ajuta SICC să supraviețuiască crizei; întrucât, cu toate acestea, acest sprijin a variat foarte mult de la un stat membru la altul, nu a fost întotdeauna adecvat pentru toate SICC și a fost furnizat uneori cu întârzieri care pun în pericol anumite părți ale SICC; întrucât acest sprijin nu a ajuns la unele categorii de lucrători în domeniul culturii, artiști și profesioniști din domeniul medierii culturale din cauza statutului lor profesional special, care nu a fost suficient pentru a asigura condiții de muncă viabile; întrucât sprijinul public tardiv și uneori insuficient a obligat acest sectorul să se bazeze doar pe el însuși, evidențiind necesitatea unor mecanisme de sprijin funcționale pentru a proteja drepturile sociale ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural, precum și diversitatea expresiei culturale;

T. întrucât mobilitatea transfrontalieră rămâne o componentă esențială a carierei artiștilor și a lucrătorilor din domeniul cultural; întrucât, cu toate acestea, majoritatea instrumentelor de finanțare actuale care sprijină mobilitatea nu stimulează suficient mobilitatea sustenabilă din punct de vedere social și al mediului și îngreunează păstrarea echilibrului între viața profesională și cea privată a artiștilor și a profesioniștilor din domeniul cultural;

U. întrucât Planul de lucru al Consiliului în domeniul culturii pentru perioada 2019-2022 acordă prioritate creării unui ecosistem care să sprijine artiștii și profesioniștii din domeniul cultural și creativ și recunoaște necesitatea unei acțiuni comune în acest domeniu; întrucât există o nevoie urgentă pentru o astfel de acțiune comună;

V. întrucât la nivelul UE există mai multe definiții ale artiștilor și ale lucrătorilor din domeniul cultural, ceea ce face ca o eventuală armonizare să fie dificilă; întrucât mulți lucrători din SICC, inclusiv, dar fără a se limita la aceștia, scriitori, traducători literari, producători, tehnicieni, se confruntă cu incertitudine din cauza lipsei unei definiții coerente a statutului lor;

W. întrucât mai multe state membre dispun de o legislație specifică, care oferă un statut special artiștilor pentru a le garanta accesul la prestații sociale; întrucât, cu toate acestea, legislația diferă considerabil de la un stat membru la altul, ceea ce împiedică recunoașterea reciprocă a statutului artiștilor și a lucrătorilor din domeniile culturale și creative, precum și colaborarea și mobilitatea transfrontalieră, creând astfel obstacole în calea creației, expresiei și liberei circulații culturale și artistice și afectând în cele din urmă diversitatea culturală și sustenabilitatea socială a Europei;

X. întrucât sprijinul pentru finanțarea SICC variază în mare măsură de la un stat membru la altul în ceea ce privește valoarea bugetelor, prioritățile și valorile directoare, ceea ce contribuie la apariția unor decalaje suplimentare între țări în ceea ce privește sustenabilitatea carierelor lucrătorilor din domeniul cultural, împiedicând incluziunea, sustenabilitatea și echilibrul colaborării și mobilității transfrontaliere;

Y. întrucât artiștii și lucrătorii din domeniile culturale și creative tind să se angajeze în modele de muncă atipice datorită caracteristicilor intrinseci ale sectorului, fiind adesea supuși unor forme de muncă nesigure care le împiedică accesul deplin la o protecție adecvată de securitate socială, fără a beneficia de pensii, asigurări de sănătate și indemnizații de șomaj;

Z. întrucât remunerația artiștilor și a lucrătorilor din domeniul cultural și creativ este adesea instabilă și nesigură și provine adesea din diferite surse, cum ar fi contractele, redevențele, granturile și subvențiile, ceea ce face ca veniturile lor să fie extrem de imprevizibile, situația lor să fie precară și reziliența lor mai scăzută;

AA. întrucât pandemia de COVID-19 și perioadele de limitare a mișcării persoanelor au redus drastic sursele posibile de venituri pentru marea majoritate a artiștilor, a artiștilor interpreți sau executanți și a lucrătorilor din domeniul cultural; întrucât veniturile curente din drepturi de autor și drepturi conexe au rămas una dintre puținele surse de venit; întrucât, în multe state membre, aceste drepturi nu sunt respectate în mod corespunzător de platformele de difuzare, care îi presează pe titularii de drepturi să își cedeze drepturile, uneori în regim perpetuu, pe baza unor clauze din contractelor lor, limitând astfel în mod grav capacitatea acestora de a se întreține din activitatea lor;

AB. întrucât autorii, artiștii interpreți sau executanți și toți creatorii din domeniul cultural ar trebui să aibă acces la standarde minime garantate de securitate socială, inclusiv la indemnizații de șomaj, asigurări de sănătate și fonduri de pensii, astfel încât să se poată concentra pe deplin asupra procesului și creativității lor artistice;

AC. întrucât absența negocierilor colective sau obstacolele pentru acestea în cazul artiștilor și lucrătorilor creativi independenți contribuie, de asemenea, la subminarea poziției lor pe piața muncii și conduce la lipsa unei protecții sociale adecvate și la un efect negativ pe termen lung asupra poziției și securității lor; întrucât gestiunea colectivă a drepturilor autorilor este o sursă majoră de venit pentru majoritatea creatorilor și artiștilor din Europa, asigurând remunerarea lor continuă, și ar trebui și să-i protejeze împotriva practicilor neloiale utilizate de companiile mari care domină spațiul media și al platformelor de streaming;

AD. întrucât mobilitatea transfrontalieră este o componentă esențială a activității artiștilor, autorilor, interpreților și a tuturor creatorilor și lucrătorilor culturali, care este însă adesea îngreunată de procedurile birocratice, de lipsa unor informații clare și de nenumărate norme și cerințe administrative în statele membre, în special în ceea ce privește protecția socială, impozitarea, precum și procedurile complicate și costisitoare pentru nevoile specifice de transport al echipamentelor artistice fragile; întrucât aceste obstacole în calea mobilității culturale transfrontaliere subminează principiul liberei circulații;

AE. întrucât subvențiile publice sunt considerate cea mai vitală și eficientă formă de sprijin financiar pentru SICC, dar sunt adesea insuficiente, excesiv de birocratice și prea dificil de accesat sau inaccesibile în special pentru grupurile marginalizate, iar uneori sunt părtinitoare ca urmare a influenței politice care descurajează în special aspiranții artiști și creatori să-și depună candidatura; întrucât, în plus, lipsa unei strategii europene globale de finanțare pentru acest sector, elaborate de Comisie, sursele diferite din cadrul financiar multianual și lipsa integrării lor împiedică, de asemenea, accesul la subvenții publice;

AF. întrucât liber-profesioniștii se confruntă cu cel mai înalt nivel de incertitudine atât în ceea ce privește accesul la sistemele de securitate socială, cât și la subvenții, fonduri și alte oportunități de finanțare naționale și europene;

AG. întrucât pandemia de COVID-19 a evidențiat dependența artiștilor de sprijinul financiar public și privat pe termen scurt și de sprijinul pe termen mediu pe bază de proiect, iar acest lucru a evidențiat dificultățile globale din acest sector;

AH. întrucât accesul la finanțare rămâne principala provocare în special pentru actorii mai mici din cadrul SICC, cum ar fi artiștii individuali, colectivitățile de artiști și lucrătorii din domeniul cultural și creativ, care sunt adesea neeligibili pentru împrumuturi și garanții bancare, ceea ce crește importanța accesului și a disponibilității granturilor și subvențiilor publice și private; reiterează că este important să se ofere sprijin tuturor sectoarelor culturale, inclusiv profesiilor din domeniul medierii culturale, care joacă un rol esențial prin faptul că sunt o interfață între public și opera artistică sau patrimoniu, asigurând astfel accesul la cultură și diseminarea culturii pentru un public larg;

AI. întrucât mulți dintre investitorii privați și finanțatorii publici și-au redus sau și-au anulat complet sprijinul financiar pentru proiectele culturale, în special cele cu dimensiune transfrontalieră, în timpul crizei; întrucât acest lucru evidențiază importanța unei finanțări publice fiabile și constante;

AJ. întrucât educația și cultura sunt esențiale pentru construirea unor societăți caracterizate prin incluziune și coeziune pentru toți, pentru promovarea integrării și pentru susținerea competitivității europene;

AK. întrucât serviciile de streaming cu sediul în afara UE și-au crescut investițiile în infrastructurile SCC din statele membre, în scopul creării de conținut suplimentar destinat difuzării online;

AL. întrucât artiștii sunt adesea ținta rasismului, xenofobiei, discriminării și excluderii bazate pe identitatea lor percepută, ca urmare a rasismului și a tokenismului structural și instituțional, care conduc la relații și colaborări tensionate cu instituțiile relevante, precum și la obstrucționarea libertății lor artistice;

AM. întrucât artiștii cu dizabilități sunt excluși de la politica și finanțarea SICC pentru că nu se ia în considerare, de exemplu, mobilitatea limitată sau provocările reprezentate de procedurile birocratice de finanțare;

AN. întrucât, deși participarea femeilor la SICC este ridicată, discriminarea de gen este încă ridicată, alături de lipsa accesului, discrepanțe de gen în remunerare și obstacole în calea reprezentării și vizibilității; întrucât femeile ocupă rareori roluri creative esențiale sau funcții de decizie în instituțiile culturale; întrucât artistele sunt adesea reduse la tăcere și supuse unor critici disproporționate ca urmare a muncii lor, iar femeile și artiștii LGBTIQ+ sunt expuși unui risc mai mare de a deveni ținta unor atacuri sau de a se confrunta cu restricții;

AO. întrucât artiștii și profesioniștii din domeniul cultural care provin din grupuri marginalizate, inclusiv femeile, tinerii, reprezentanții minorităților rasiale, etnice și geografice, persoanele care provin din medii socioeconomice vulnerabile, persoanele cu dizabilități și persoanele LGBTIQ+, au un acces mai redus la cariere în domeniul artistic și cultural și au puține oportunități de a avea cariere pe termen lung în acest sector; întrucât impactul pandemiei de COVID-19 a fost deosebit de puternic asupra femeilor și a exacerbat obstacolele deja existente în ceea ce privește accesul, remunerarea egală, reprezentarea și vizibilitatea în cadrul SICC cu care se confruntă;

AP. întrucât libertatea de exprimare și libertatea artelor, consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, sunt în prezent amenințate în mai multe state membre ca urmare a interferenței statului și a restricțiilor motivate politic și sunt uneori frânate de utilizarea legislației antiterorism sau de acuzația că anumite lucrări artistice insultă sentimente religioase sau simboluri naționale sau sunt considerate ca fiind ofensatoare sau inadecvate, conducând astfel și la cazuri de autocenzură;

AQ. întrucât situația programelor naționale de ajutor din timpul crizei, în special ajutorul acordat lucrătorilor din SICC care nu se încadrează în definițiile naționale ale artiștilor, inclusiv, dar fără a se limita la aceștia, liber-profesioniști precum scriitorii și autorii, a fost și continuă să fie fragmentată;

AR. întrucât, având în vedere consecințele pandemiei, o întreagă generație de tineri artiști și lucrători din domeniul cultural vor întâmpina dificultăți în găsirea unui loc de muncă în sectorul cultural sau la înscrierea în învățământul superior în domeniul artelor ca urmare a restrângerii oportunităților; întrucât artiști cu vârsta sub 30 de ani sunt mult mai expuși riscului de a deveni șomeri, de a accepta să presteze muncă neplătită și de a fi supuși unor condiții abuzive de muncă, cum ar fi neplata salariilor și contracte de muncă precare;

1. invită insistent Comisia și statele membre să recunoască valoarea intrinsecă a culturii, precum și rolul fundamental al culturii pentru societate, pentru dezvoltarea sa, pentru binele nostru, pentru economie și pentru capacitatea de incluziune, precum și să traducă această recunoaștere în susținere financiară și structurală continuă;

2. regretă că activitatea culturală a fost adesea considerată ca fiind neesențială; reamintește că cultura joacă un rol esențial în societatea noastră, cu atât mai mult în timpul unei crize, și solicită, prin urmare, redeschiderea tuturor spațiilor culturale cât mai curând; recunoaște că, pentru ca sectorul cultural și creativ să poată face față provocărilor actuale, este esențial nu doar să se acorde un sprijin imediat și să se ia toate măsurile de urgență necesare, dar și să se reflecteze la o relansare în bune condiții a acestui sector vital, oferind sprijin structural nu numai prin programe de inovare și resurse bugetare, ci și prin oportunități de învățare în acest domeniu pentru generația tânără;

3. solicită Comisiei să dezvolte și să consolideze în continuare cadrul de politică industrială pentru ecosistemul SICC într-o strategie coerentă, competitivă și pe termen lung pentru a stimula competitivitatea acestora, valoarea lor strategică pentru economia europeană și modul de viață european, și pentru a le permite să își valorifice potențialul în ceea ce privește crearea de locuri de muncă și creșterea economică; subliniază potențialul SICC în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și reindustrializarea și, în special, remarcă oportunitățile în creștere create de mediul digital pentru tineret în SICC;

4. solicită Comisiei și statelor membre să includă SICC în toate instrumentele financiare de sprijin, precum InvestEU și NextGenerationEU; subliniază importanța canalizării acestor resurse pe baza particularităților diferitelor sectoare și a dimensiunilor potențialilor beneficiari, pentru a asigura soluții compatibile care să nu creeze inegalități suplimentare în cadrul UE;

5. invită statele membre și Comisia să recunoască valoarea adăugată europeană a cooperării transfrontaliere și să elimine toate obstacolele din calea unei mobilități transfrontaliere sustenabile și incluzive în UE și în țările terțe pentru artiști și profesioniștii din domeniul cultural;

6. invită Comisia și statele membre să ofere autorilor, artiștilor interpreți sau executanți, altor profesioniști din domeniul creativ și lucrătorilor din SICC informații clare și orientări privind oportunitățile de mobilitate și să revizuiască, dacă este necesare, cerințele administrative în toate statele membre, inclusiv în ceea ce privește vizele, impozitarea, securitatea socială, accesul la formare și recunoașterea diplomelor din învățământul artistic, inclusiv a educației și formării profesionale și a diplomelor universitare, în vederea simplificării și unificării accesului la acestea, precum și cu privire la programele și fondurile Uniunii care îi pot ajuta, cum ar fi „Europa creativă”, inclusiv cele care nu sunt direcționate direct sau specific către SICC; solicită programe specifice destinate mobilității tinerilor creatori și inovatori, pentru a promova schimburile și inovarea în domeniile culturii și creativității;

7. salută înființarea ghișeelor de informare privind mobilitatea pentru a oferi asistență artiștilor și profesionaliștilor din domeniul culturii și pentru a sprijini o mobilitate sustenabilă; invită toate statele membre să creeze cel puțin un astfel de ghișeu de informare privind mobilitatea pentru a oferi sprijin gratuit și adaptat artiștilor și lucrătorilor din domeniile culturale și creative; recomandă Comisiei să ofere informații coerente și mai cuprinzătoare cu privire la mobilitate, adaptate lucrătorilor culturali transfrontalieri, precum și autorilor, artiștilor interpreți sau executanți și creatorilor, prin inițiative cum ar fi seturile de instrumente actualizate sau manualele;

8. invită Comisia să ofere informații clare artiștilor cu privire la problemele de mobilitate specifice relațiilor UE-Regatul Unit;

9. condamnă faptul că majoritatea statelor membre nu au pus în aplicare Directiva (UE) 2019/790 privind drepturile de autor și piața unică digitală la timp, înainte de termenul-limită din 7 iunie 2021; regretă că Comisia a publicat orientările doar cu trei zile înainte de termenul de punere în aplicare; consideră că acest lucru demonstrează necesitatea unui regulament care să acopere și chestiunile procedurale;

10. încurajează statele membre să permită profesioniștilor din domeniul cultural și creativ deducerea fiscală a cheltuielilor de afaceri legate de activitatea lor artistică, precum și a costurilor aferente echipamentelor sau formării (perfecționare și recalificare);

11. subliniază necesitatea unor date și statistici detaliate, defalcate după sex și comparabile privind ocuparea forței de muncă și veniturile din activități culturale în cadrul SICC;

12. încurajează o mai mare sinergie între sectorul cultural și cel educațional și promovarea unei participări mai ample a școlilor și instituțiilor artistice și culturale la activitățile din cadrul programului Erasmus+ și la alte acțiuni din cadrul programelor UE, atât pentru cursanți, cât și pentru profesori; invită statele membre să includă și să promoveze integral accesul la educația artistică, la formarea profesională și educațională și la calificările academice, ca parte a unei abordări holistice pentru redresarea SICC și a societății în ansamblu; remarcă importanța asigurării accesului la învățare și la formare pe tot parcursul vieții, la perfecționare și la recalificare, printre altele prin programe de mentorat, precum și prin elaborarea unor materiale de formare la nivelul UE pentru tranziția de la educație la piața muncii în domeniul cultural și creativ;

13. solicită statelor membre să transpună Directiva (UE) 2019/790 privind drepturile de autor pe piața unică digitală, punând un accent puternic pe protecția operelor din domeniul cultural și creativ și a creatorilor lor și, în special, să garanteze o remunerare echitabilă, adecvată și proporțională a autorilor și artiștilor interpreți sau executanți; solicită Comisiei să monitorizeze îndeaproape punerea în aplicare efectivă a acestor principii esențiale;

14. subliniază importanța licențelor teritoriale în modelul de afaceri al majorității entităților SICC; reamintește evaluarea la jumătatea perioadei realizată de Comisie cu privire la regulamentul privind geoblocarea nejustificată; subliniază necesitatea ca, înainte de a lua în considerare orice măsuri ulterioare, să se țină seama de vocile titularilor de drepturi în

orice discuție privind conținutul protejat prin drepturi de autor; reamintește că veniturile provenite din drepturile de autor reprezintă nucleul remunerării echitabile nu doar a artiștilor și a creatorilor, dar și a multor actori mici din cadrul SICC; reamintește că orice schimbare drastică în acest domeniu ar putea avea consecințe dramatice pentru mulți dintre ei;

15. regretă că transpunerea la nivel național a Directivelor (UE) 2019/790 și (UE) 2019/789 ([12]) este destul de întârziată, și doar câteva state membre valorifică posibilitatea prevăzută la articolul 18 de a crea mecanisme de remunerare adecvate; invită insistent statele membre să transpună articolul 18 din Directiva (UE) 2019/790 în mecanisme eficace de remunerare;

16. solicită Comisiei să promoveze gestionarea colectivă a drepturilor în punerea în aplicare a directivelor recent adoptate privind drepturile de autor, precum și în inițiativele sale viitoare de asigurare a unei remunerații echitabile pentru creatori și a unui acces public pe scară largă la operele culturale și creative;

17. îndeamnă Comisia să concretizeze efectiv inițiativele privind egalitatea de gen, incluziunea și integrarea în domeniul culturii și al audiovizualului prin intermediul programului „Europa creativă” și să monitorizeze rezultatele;

18. invită Comisia să evalueze impactul platformelor de streaming muzical în Europa, pentru a asigura transparența algoritmilor lor de recomandare, întrucât aceștia determină în mare măsură conținutul pe care consumatorii îl ascultă și îl văd în listele de redare și în interfețele cu utilizatorul ale serviciilor, precum și să analizeze posibilitatea introducerii unor obligații pozitive pentru a promova diversitatea culturală și descoperirea operelor europene în serviciile lor;

19. condamnă cu fermitate stereotipurile, sexismul și hărțuirea sexuală în cadrul SICC;

20. salută inițiativele unor state membre de a încuraja egalitatea de gen în procesul de selecție pentru ocuparea unor poziții mai înalte în instituțiile culturale publice;

21. recunoaște rolul crucial al culturii și al artelor în promovarea diversității culturale și a societăților incluzive și în combaterea tuturor tipurilor de discriminare;

22. subliniază că actuala pandemie a evidențiat importanța sferei digitale și a amplificat dependența artiștilor și a utilizatorilor de platformele digitale dominante; subliniază, în acest sens, necesitatea unei mai mari transparențe; reamintește că, pentru unii artiști și creatori care depindeau de evenimente publice, această schimbare de paradigmă economică reprezintă o provocare în ceea ce privește stabilitatea veniturilor; își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că, în acest nou model de afaceri, mulți artiști și creatori nu pot obține același nivel de venituri întrucât practica platformelor dominante sau mari de streaming de a impune clauze de cesionare a drepturilor în schimbul unei plăți fixe îi privează pe autori de redevențele lor și împiedică remunerarea adecvată și proporțională a creatorilor; solicită, prin urmare, Comisiei să evalueze situația și să ia măsuri concrete pentru a se asigura că veniturile sunt redistribuite corespunzător și echitabil tuturor creatorilor, artiștilor și titularilor de drepturi;

23. salută evaluarea inițială de impact realizată de Comisie și recenta consultare publică privind negocierile colective pentru lucrătorii independenți, care examinează posibilitatea de a elimina obstacolele din dreptul concurenței care frânează negocierile colective pentru lucrătorii independenți și liber-profesioniști; invită insistent, în acest sens, Comisia să adopte o perspectivă cât mai largă, pentru a asigura accesul la negocierile colective pentru toți lucrătorii care desfășoară o activitate independentă individuală, inclusiv artiștii și lucrătorii din sectorul cultural; invită Comisia să evalueze în continuare normele actuale privind ajutoarele de stat și aplicarea acestora în cazul SICC, precum și eventuala necesitate a unei adaptări; invită statele membre să recunoască dreptul de asociere în cazul tuturor lucrătorilor din SICC și să promoveze negocierile colective;

24. subliniază că formele atipice de angajare (contracte cu fracțiune de normă și contracte pe perioadă determinată, munca temporară și activitățile independente cu dependență economică) sunt frecvente în domeniul media și al culturii, conducând adesea la situații de muncă precare pentru artiști și profesioniștii din domeniul culturii; subliniază necesitatea stringentă de a îmbunătăți condițiile de muncă din SICC; încurajează statele membre să utilizeze convergența ascendentă pentru a stabili standarde minime, în cazul artiștilor și lucrătorilor din sectorul culturii, în privința condițiilor de muncă, a remunerației echitabile și a securității sociale, recunoscând totodată caracteristicile speciale ale SICC, cum ar fi munca sezonieră și natura nemonetizabilă a creativității;

([12]) Directiva (UE) 2019/789 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a normelor privind exercitarea dreptului de autor și a drepturilor conexe, aplicabile anumitor transmisii online ale organismelor de radiodifuziune și anumitor retransmisii ale programelor de televiziune și radio și de modificare a Directivei 93/83/CEE a Consiliului (JO L 130, 17.5.2019, p. 82).

25. solicită Comisiei să propună un statut european al artiștilor, stabilind un cadru comun privind condițiile de muncă și standarde minime comune în toate statele membre, respectând totodată pe deplin responsabilitățile statelor membre și ale UE în ceea ce privește piața forței de muncă și politica în domeniul culturii, prin adoptarea sau aplicarea unor orientări coerente și cuprinzătoare în ceea ce privește, printre altele, contractele, mijloacele de reprezentare și gestiune colectivă, securitatea socială, asigurările de sănătate și de șomaj, sistemul de pensii, impozitarea directă și indirectă, barierele netarifare și asimetriile de informare; salută, în acest sens, viitoarele discuții între statele membre în cadrul MDC cu privire la statutul artiștilor ca un prim pas în această direcție; solicită înființarea unui grup de lucru în cadrul MDC pentru a facilita schimbul de bune practici între statele membre, precum și monitorizarea progreselor în ceea ce privește ameliorarea condițiilor de muncă ale artiștilor;

26. solicită Comisiei să identifice definițiile existente ale artiștilor și lucrătorilor din domeniul cultural din statele membre, cu scopul de a dezvolta o înțelegere comună care să se reflecte în elaborarea politicilor și în statisticile culturale din UE; ia act de faptul că o astfel de definiție ar trebui să țină seama de natura orientată spre procese a operelor culturale și să recunoască intensitatea muncii din diferitele etape ale procesului creativ; consideră că o astfel de definiție ar trebui, de asemenea, să fie aliniată la Recomandarea UNESCO din 1980 privind statutul artiștilor;

27. solicită o mai mare portabilitate transfrontalieră și recunoașterea competențelor, calificărilor și diplomelor culturale și creative pentru a facilita mobilitatea persoanelor care lucrează în SICC;

28. solicită statelor membre și Comisiei să sprijine programele și inițiativele de formare profesională pentru dezvoltarea carierei tuturor autorilor, artiștilor interpreți sau executanți și creatorilor culturali și, în special, să îi sprijine în dobândirea de competențe digitale, antreprenoriale și de altă natură, pentru a beneficia de oportunitățile digitale de a-și promova operele și de a colabora cu alți artiști;

29. solicită insistent tuturor statelor membre să-și îndeplinească responsabilitatea și obligația de a promova și a apăra libertatea artistică, pentru a susține dreptul fundamental la libertatea de exprimare și pentru ca cetățenii UE să poată beneficia liber de creația artistică și să poată participa la cultură; cere insistent Comisiei să sancționeze statele membre care nu-și respectă obligațiile; invită Comisia să aprofundeze cercetarea pe această temă și să elaboreze o foaie de parcurs pentru o mai bună protecție a libertății de exprimare artistică în Europa; invită statele membre să stabilească în comun un dialog structurat între artiști, experți juridici și părțile interesate relevante pentru a determina standarde comune pentru libertatea de exprimare artistică și pentru a elabora și a pune în aplicare orientări relevante;

30. salută concluziile recente ale Consiliului privind redresarea, reziliența și sustenabilitatea SICC, în special în ceea ce privește solicitarea referitoare la o piață a forței de muncă echitabilă și sustenabilă și la o protecție socială pentru profesioniștii din SICC, precum și la necesitatea de a garanta veniturile artiștilor; solicită statelor membre să depună eforturi pentru punerea rapidă în aplicare a acestor concluzii;

31. invită statele membre să asigure accesul deplin al artiștilor și al lucrătorilor din domeniul culturii la sisteme de protecție socială de bază, indiferent de statutul lor profesional, inclusiv accesul la indemnizație de șomaj, asigurare medicală și pensii; îndeamnă statele membre și Comisia să ia măsuri specifice pentru diferitele categorii de profesii creative cu scopul de a combate fluctuația veniturilor, neplata muncii și nesiguranța locului de muncă și de a le garanta un standard minim de venit;

32. invită statele membre să țină seama corespunzător de situația unică a artiștilor din grupurile marginalizate la elaborarea tuturor politicilor, programelor și activităților de finanțare relevante și să elimine toate obstacolele din calea realizării egalității de gen în acest sector, în special prin introducerea unor măsuri care să permită accesul, participarea și reprezentarea egală a tuturor lucrătorilor și artiștilor din domeniul culturii;

33. invită statele membre să crească sprijinul acordat SICC prin majorarea investițiilor publice și încurajarea investițiilor private și a parteneriatelor public-privat în SICC; solicită statelor membre să asigure un acces mai simplu la finanțare pentru artiști și pentru toți creatorii de cultură;

34. invită statele membre să diversifice sursele de sprijin pentru SICC și să se asigure că nu vor fi aplicate reduceri financiare și diminuarea fondurilor existente, întrucât sectorul se confruntă în continuare cu consecințele ultimelor reduceri;

35. invită Comisia și statele membre să faciliteze accesul la subvenții și împrumuturi publice, prin reducerea sarcinilor administrative în toate etapele depunerii cererilor și raportării, precum și să asigure transparența; subliniază necesitatea de a promova sinergii între toate schemele de finanțare relevante ale UE, cu sume specifice dedicate sectorului cultural și creativ, cum ar fi Orizont Europa, Europa creativă, InvestEU, Europa digitală, fondurile politicii de coeziune și Mecanismul de redresare și reziliență, care să fie exploatate pentru a susține mai bine artiștii și lucrătorii din domeniul cultural și pentru a oferi surse de finanțare noi, accesibile și, acolo unde este posibil, regulate;

36. subliniază importanța direcționării unei proporții adecvate a măsurilor de redresare economică către SICC; își reiterează apelul către Comisie și statele membre de a include cultura în planurile naționale de redresare și reziliență și de a aloca culturii cel puțin 2 % din pachetul bugetar al Mecanismului de redresare și reziliență, prin măsuri concrete și incluzive, care să fie accesibile tuturor, fără a lăsa pe nimeni în urmă; este alarmat de faptul că, în unele state membre, planurile prezentate par să aloce un procent mai mic de finanțare, sau deloc, pentru aceste sectoare; solicită Comisiei să publice date privind sumele și scopul fondurilor alocate în cadrul planurilor, pentru a asigura transparența și a facilita supravegherea democratică;

37. reiterează că este important să se ofere sprijin tuturor sectoarelor culturale, inclusiv profesiilor din domeniul medierii culturale, care joacă un rol esențial prin faptul că sunt o interfață între public și opera artistică sau patrimoniu, asigurând astfel accesul la cultură și diseminarea culturii pentru un public larg;

38. subliniază că SICC sunt sectoarele care au fost primele și cel mai grav afectate de pandemie și ultimele care se vor redresa, iar redresarea lor, având în vedere restricțiile de capacitate impuse evenimentelor și spațiilor culturale, va fi probabil încă și mai lentă; subliniază că redresarea SICC trebuie să se realizeze concomitent cu tranziția către sustenabilitatea sectorului; invită Comisia și statele membre să sprijine redresarea pe termen scurt a întregului ecosistem cultural și să crească reziliența, competitivitatea și inovarea în SICC pe termen lung, precum și să consolideze aceste sectoare oferind un sprijin echitabil și structurat tuturor, și în special celor mai vulnerabili actori, precum și să stimuleze crearea de oportunități pentru artiști, autori, interpreți, lucrători în domeniul culturii și profesioniști ai medierii culturale, susținând cooperarea între diferitele discipline și asigurând o monitorizare cuprinzătoare a situației socioeconomice din SICC cu ajutorul Cadrului european pentru condițiile de muncă, pentru a face față cât mai bine pe viitor unor eventuale crize majore și pentru a susține aceste sectoare în tranziția digitală și în cea ecologică;

39. subliniază că orice acțiune pentru sprijinirea SICC în vederea redresării nu ar trebui să vizeze doar redresarea economică, ci și îmbunătățirea condițiilor de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul culturii, pentru perfecționarea și recalificarea lucrătorilor lor, astfel încât să poată fi activi în era și în lumea digitală, precum și pentru investiții în puterea de inovare ecologică a SICC, care sunt vectori ai sustenabilității, fiind cele care adoptă și facilitează de timpuriu tehnologiile revoluționare necesare pentru combaterea schimbărilor climatice; subliniază provocările generate de digitalizarea SICC și, prin urmare, necesitatea reexaminării și a reformării constante a modelelor de afaceri pentru a dezvolta soluții orientate spre piață bazate pe date masive, cloud computing, TIC, inteligență artificială și rolul puternic al platformelor de internet; subliniază că este important ca titularii de drepturi din SICC ale UE să aibă acces la date privind audiența și sistemele de recomandare de conținut, iar acestea trebuie să fie transparente; subliniază, prin urmare, importanța finanțării garantate pentru digitalizare, a conservării și a disponibilității online a conținutului cultural și creativ și a patrimoniului nostru cultural european;

40. solicită Comisiei și statelor membre să colecteze și să facă schimb de date fiabile privind cele mai bune practici și metode de distribuire a ajutorului către SICC; solicită, în plus, schimbul de bune practici privind cele mai eficiente modalități de distribuire a fondurilor pentru redresare pe termen scurt și mediu, pentru a asigura o acoperire maximă a SCC, astfel încât niciun artist sau lucrător din domeniul cultural să nu fie lăsat în urmă;

41. subliniază importanța remunerării autorilor și artiștilor interpreți sau executanți pentru activitățile online și offline, în special prin promovarea negocierilor colective;

42. solicită Comisiei să monitorizeze continuu SICC, efectuând studii periodice privind situația artiștilor, pentru a dispune de date exacte, fiabile, actualizate și specifice fiecărui sector la nivel european, în vederea unui proces solid de concepere a politicilor, precum și pentru îmbunătățirea cartografierii SICC și pentru a mai bună pregătire în eventualitatea unor alte crize;

43. salută faptul că, în timpul crizei, multe ecosisteme culturale ale lucrătorilor și organizațiilor s-au adaptat la noile formate de difuzare digitală, găsind modalități inovatoare de a ajunge la publicul lor; subliniază, cu toate acestea, că implicarea în sfera digitală nu ar trebui să înlocuiască experiențele culturale personale;

44. încurajează promovarea utilizării de noi tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, astfel încât artiștii să poată explora noi modalități de a-și crea și de a-și difuza operele și să beneficieze mai mult de oportunitățile oferite de mediul digital;

45. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.